

# การสำรวจประเด็นปัญหาการคลังในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทย\*

## A SURVEY ON FISCAL ISSUES IN THE THAI LOCAL GOVERNMENT ORGANIZATIONS

อัยรวี วีระพันธ์พงศ์

Airawee Wiraphanphong

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Suansunandha Rajabhat University, Thailand

Corresponding author E-mail: airawee.wi@ssru.ac.th

### บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) เพื่อสำรวจองค์ความรู้ประเด็นปัญหาด้านการคลังในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทย และ 2) เพื่อสังเคราะห์ประเด็นปัญหาด้านการคลังในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านแนวคิด ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย ด้านวิธีวิทยาการวิจัย และด้านผลการศึกษา โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยในช่วงปี 2552-2562 จากระบบฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์กลางของประเทศไทย (Thaijo) จำนวน 10 เรื่อง

ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ความรู้ประเด็นปัญหาด้านการคลังใน อปท. ไทย มีการทำวิจัยมากที่สุดในปี 2557 ในส่วนของสถาบันที่ทำการวิจัย พบว่ามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ฯ เป็นสถาบันที่มีการทำวิจัยมากที่สุด 2) การสังเคราะห์ประเด็นปัญหาด้านการคลังในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทย พบว่า ด้านแนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัยได้ใช้แนวคิดด้านการคลังท้องถิ่นมากที่สุด ส่วนด้านวิธีวิทยาการวิจัย พบว่า มีการใช้การวิจัยเชิงคุณภาพมากที่สุด ด้านผลการศึกษาสามารถจำแนกได้ออกเป็น 7 ด้านคือ (1) ปัญหาด้านรายได้ เป็นปัญหาที่พบมากที่สุด ซึ่งสามารถจำแนกประเด็นปัญหาย่อยๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับปัญหาด้านรายได้ ได้แก่ ปัญหาประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีของอปท. ปัญหาการพึ่งพารายได้จากรัฐบาล ปัญหาความเหลื่อมล้ำของรายได้ของอปท.ในแต่ละระดับ และปัญหากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับประเภท

---

\* Received 24 February 2023; Revised 3 April 2023; Accepted 20 April 2023



ภาษี (2) ปัญหาศักยภาพของบุคลากรด้านการคลัง (3) ปัญหาด้านกฎหมาย (4) ปัญหาด้านการกู้เงิน และยังสามารถจำแนกประเด็นปัญหาย่อยๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับปัญหาด้านกู้เงิน ได้แก่ ปัญหาการจัดเก็บรวบรวมและรายงานข้อมูลการก่อหนี้และสถานะหนี้ของ อปท. ให้เป็นระบบ และมีความต่อเนื่อง ปัญหาบทบาทของหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง ปัญหาการให้ความรู้แก่อปท. เกี่ยวกับการกู้เงิน และ ปัญหาระบบติดตามการใช้จ่ายเงินกู้ (5) ปัญหาด้านการกำหนดนโยบายทางการคลังของอปท. (6) ปัญหาด้านกลไกการตรวจสอบ และ (7) ปัญหาด้านโครงสร้าง

**คำสำคัญ:** การสำรวจ, ปัญหาการคลัง, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

## ABSTRACT

This research article aims to study 1) to explore fiscal issues in the Thai Local Government Organization and 2) to synthesize fiscal issues in the Thai Local Government Organization in 3 areas: Meta Theory, Meta Method and Meta Data Analysis. This study is qualitative research. The sample group used in this research was from Thai Journals Online (ThaiJO) database during the year 2009-2019, amounting to 10 issues.

The research results showed that 1) Most of the researches on fiscal issues in the Thai Local Administration Organization had done in 2014. Regarding research institutes, it was found that Valaya Alongkorn Rajabhat University was the institute that conducted the largest number of researches. 2) The synthesis of fiscal problems in the Thai Local Government Organization found that most of the Meta Theory used in researches was the theoretical concept of the local fiscal concept. As for the Meta Method, it was found that qualitative research was the most used method. The Meta Data Analysis can be classified into 7 aspects: (1) Income problem. It is the problem that researchers have discovered the most, which can classify minor issues such as problems in the efficiency of tax collection of local governments, dependence on

government revenue and income inequality of local government organizations at each level and legal issues related to taxation. (2) Problems in fiscal personnel (3) Legal problems (4) Loan problems which can also classify minor issues such as problems in collecting and reporting information on debt formation and debt status of the local government organizations in a systematic and continuous manner. Problems of the roles of various agencies involved in educating local authorities about loan and loan spending tracking system. (5) problems in formulating fiscal policies of local administrative organizations (6) problems in audit mechanisms and (7) structural problems.

**Keywords:** Survey, Fiscal Issues, Local Government Organizations

## บทนำ

การบริหารงานภาครัฐหรือการบริหารราชการ คือ การบริหารงานสาธารณะที่ปฏิบัติ ตามหลักและวิธีการดำเนินงานให้เป็นไปตามนโยบายที่วางไว้โดยมุ่งแสวงหาหลักการและ วิธีการที่จะใช้ในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพและรัดกุมมากยิ่งขึ้น การบริหารงานราชการ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการวางกลไกในการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพเพื่อให้บรรลุตาม เป้าประสงค์ที่ตั้งไว้

กลไกที่นิยมใช้โดยทั่วไปในการจัดระเบียบบริหารราชการของประเทศตนเองอยู่ 3 หลักการที่สำคัญคือ หลักการรวมอำนาจการปกครอง หลักการแบ่งอำนาจการปกครอง และ หลักการกระจายอำนาจการปกครอง สำหรับประเทศไทยของเราได้มีการประยุกต์ใช้หลักทั่วไป ในการจัดระเบียบบริหารราชการที่ประกอบด้วยหลักการรวมอำนาจการปกครองในการจัด ระเบียบบริหารราชการส่วนกลาง หลักการแบ่งอำนาจการปกครองในการจัดระเบียบบริหาร ราชการส่วนภูมิภาค และหลักการกระจายอำนาจการปกครองในการจัดระเบียบบริหารราชการ ส่วนท้องถิ่น (สุรศักดิ์ ชะมารัมย์, ม.ป.ป.: 3) ซึ่งยังคงมีการใช้หลักการดังกล่าวในการจัด ระเบียบบริหารราชการแผ่นดินสืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน

เมื่อพิจารณาการจัดระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่นในปัจจุบันพบว่า บทบาทและ อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบต่างๆ ถูกกำหนดผ่านการกระจายอำนาจ



ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 โดยเจตนารมณ์ของบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ที่สำคัญคือ การให้ท้องถิ่นมีอิสระในการกำหนดนโยบายสาธารณะ การบริหารงานทั่วไป การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง และมีอำนาจหน้าที่เป็นการเฉพาะของตนเอง (ไทยทัศน์ มาลา, 2554 : 34)

จากสาระสำคัญของการกระจายอำนาจดังที่ได้กล่าวมานี้ อาจกล่าวได้ว่าการกระจายอำนาจด้านการคลัง (Financial Decentralization) นับเป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับการปกครองท้องถิ่นจนสามารถกล่าวได้ว่า “หากปราศจากซึ่งการกระจายอำนาจทางการเมืองจากรัฐบาลกลางแล้ว การปกครองตนเองของท้องถิ่นก็เกิดขึ้นได้ยาก แต่หากไม่มีการกระจายอำนาจทางการเงินการคลังด้วยแล้ว การปกครองตนเองของท้องถิ่นยิ่งไม่อาจเกิดขึ้นได้เลย” (ประธาน สุวรรณมงคล, 2554 : 9) เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่หลักในการจัดบริการสาธารณะให้เพียงพอแก่ประชาชนในพื้นที่ ซึ่งเป็นการขยายบทบาทของท้องถิ่นจากก่อนการประกาศใช้รัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 โดยสิ้นเชิง และด้วยอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบที่ขยายตัวเพิ่มมากขึ้นนี้เอง จึงทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายแห่งเริ่มประสบกับปัญหาด้านการคลัง

เมื่อพิจารณาถึงงานวิจัยที่ผ่านมาเกี่ยวกับปัญหาด้านการคลังท้องถิ่นก็จะพบปัญหาที่สำคัญอยู่หลายประการที่ส่งผลให้การบริหารการคลังท้องถิ่นไม่สามารถนำงบประมาณมาใช้ได้อย่างสะดวกรวดเร็ว และเพียงพอต่อความต้องการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาทิ ด้านกฎระเบียบข้อบังคับทางด้านการเงินการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การบริหารภายในที่ผิดพลาดของผู้บริหารท้องถิ่น ความไม่ชำนาญงานของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง และการขาดความร่วมมือของประชาชนในพื้นที่ในการเสียภาษี ดังนั้นแล้วหากปัญหาดังกล่าวยังคงดำเนินต่อไปและไม่ได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วนจะส่งผลกระทบต่อการพัฒนาท้องถิ่นเป็นอย่างมาก (ปิยธิดา โคกโพธิ์, 2555 : 1-2)

จากที่ได้กล่าวมานี้เองจึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะสำรวจประเด็นปัญหาการคลังในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทย ว่ามีสถานะองค์ความรู้เป็นเช่นไร โดยอาศัยการรวบรวมเอกสารต่างๆ ที่มีเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำเอกสารทั้งหมดเข้าสู่วิธีวิทยาการสังเคราะห์ ให้ปรากฏเป็นผลการวิจัยที่สามารถแสดงให้เห็นถึงสถานะองค์ความรู้ทางวิชาการด้านการคลังท้องถิ่น ตลอดจนนำผลการวิจัยไปพัฒนาเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาท้องถิ่นต่อไปในอนาคต



### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อสำรวจประเด็นปัญหาด้านการคลังในองค์กรปกครองท้องถิ่นไทย
- 2) เพื่อสังเคราะห์ประเด็นปัญหาด้านการคลังในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านแนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย ด้านวิธีวิทยาการวิจัย และด้านผลการศึกษา

### วิธีดำเนินการวิจัย

วิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสังเคราะห์งานวิจัยแบบวิธีปริทัศน์แบบพรรณนา (Narrative Review) เป็นการศึกษางานวิจัยอย่างพิเคราะห์แล้วนำข้อสรุปจากงานวิจัยแต่ละเรื่องมาจัดหมวดหมู่ เปรียบเทียบความคล้ายคลึงและความแตกต่าง สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำแนวคิดของ Paterson, Thorne, Canam and Jillings (2001) มาเป็นกรอบแนวทางในการสังเคราะห์งานวิจัยในเชิงคุณลักษณะหรือเชิงบรรยาย โดยมีขั้นตอนในการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยระดับปริญญาโทและเอกที่เกี่ยวข้องกับการคลังในองค์กรปกครองท้องถิ่น ช่วงปี พ.ศ. 2552-2562

2. ขั้นตอนการวิจัยมี 3 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) สืบค้นงานวิจัยจากฐานข้อมูล Thai Journals Online (ThaiJO) ซึ่งเป็นระบบฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์กลางของประเทศไทย 2) ทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากงานวิจัยระดับปริญญาโทและปริญญาเอก โดยใช้คำสำคัญ การคลังท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นเกณฑ์ และ 3) ดำเนินการวิเคราะห์สังเคราะห์งานวิจัยเชิงคุณลักษณะหรือเชิงบรรยาย (Qualitative Synthesis) ใน 3 ด้าน ได้แก่ ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย ด้านวิธีวิทยาการ และด้านผลการศึกษา

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบบันทึกข้อมูล การสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาการคลังในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อใช้ในการทำวิจัยเอกสาร (Documentary Research) โดยบันทึกข้อมูลที่ได้มาจากแหล่งทุติยภูมิ (Secondary data) แบบบันทึกข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 เป็นการบันทึกข้อมูลทั่วไปของเอกสาร ได้แก่ ชื่อเอกสาร ประเภทเอกสาร แหล่งที่มาของเอกสาร วันเดือนปีของเอกสาร หน่วยงานที่ผลิตงานวิจัย ประเภทของการวิจัย สาขาที่ทำการวิจัย



ตอนที่ 2 เป็นการบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดเกี่ยวกับงานวิจัย ประกอบไปด้วย ข้อคำถามเกี่ยวกับวัตถุประสงค์การวิจัย สมมติฐานที่ใช้ในการวิจัย กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ตัวชี้วัดที่ใช้ในการวิจัย ประชากรที่ใช้ในการวิจัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน อภิปรายผลการวิจัย สรุปผลการวิจัย ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ทั้งนี้ การสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ประกอบไปด้วย 1) ศึกษาเอกสาร และตำราเกี่ยวกับการสังเคราะห์งานวิจัยด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสรุปลักษณะรายละเอียดของงานวิจัย 2) สร้างแบบบันทึกข้อมูล รายละเอียดของงานวิจัยประเด็นปัญหาการคลังในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จำเป็นต่อการสังเคราะห์ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา 3) นำแบบบันทึกข้อมูล (Record Form) ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) และ 4) ปรับปรุงแก้ไขแบบบันทึกข้อมูลตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้ 1) สืบค้นงานวิจัยระดับปริญญาโทและปริญญาเอก จากฐานข้อมูล งานวิจัยที่ปรากฏอยู่บนฐานข้อมูลของ Thai Journals Online (ThaiJO) ซึ่งเป็นระบบฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์กลางของประเทศไทย ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการคลังในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ช่วงปี 2552-2562 2) ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากหอสมุดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หอสมุดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สำนักหอสมุดกลางสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ สำนักหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ หอสมุดกลางมหาวิทยาลัยรามคำแหง หอสมุดกลางมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นต้น และ 3) ดำเนินการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการคลังในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา

#### 5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาการคลังในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยเทคนิควิธีการวิเคราะห์เนื้อหา ศึกษาข้อมูลในแบบบันทึกข้อมูล จากการบันทึกข้อมูลจากงานวิจัยแต่ละเรื่อง แล้วแยกประเด็นการวิเคราะห์เป็น 2 ส่วนคือ



ส่วนที่ 1 เพื่อบรรยายสรุปข้อมูลเบื้องต้นของประเด็นปัญหาการคลังในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ ชื่อเอกสาร ประเภทเอกสาร แหล่งที่มาของเอกสาร วันเดือนปีของเอกสาร หน่วยงานที่ผลิตงานวิจัย ประเภทของการวิจัย สาขาที่ทำการวิจัย ลงในตารางเพื่อแจกแจงความถี่แล้วแปลงเป็นร้อยละ สรุปเชิงบรรยายเพื่อให้เห็นภาพรวมที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

ส่วนที่ 2 เพื่อบรรยายสรุปผลงานวิจัยประเด็นปัญหาการคลังในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งได้ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการคลังในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นการอภิปรายผล และข้อเสนอแนะจากแบบบันทึกข้อมูล โดยจำแนกตามประเภทของการวิจัย

## ผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “การสำรวจประเด็นปัญหาด้านการคลังในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทย” ได้นำเสนอผลการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

### ตอนที่ 1 ผลการสำรวจองค์ความรู้ประเด็นปัญหาด้านการคลังในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยระดับปริญญาโทและเอกที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาด้านการคลังในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทย ช่วงปี 2552-2562 โดยถือการสำรวจครั้งสุดท้ายเมื่อสิ้นเดือนธันวาคม 2562 เป็นเกณฑ์ มีจำนวนทั้งสิ้น 10 เรื่อง รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวน ร้อยละ กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปี พ.ศ. ที่ทำการวิจัย

ปี	จำนวน	ร้อยละ
2562	3	30.00
2561	0	0
2560	1	10.00
2559	0	0
2558	2	20.00
2557	4	40.00
2556	0	0



**จากตารางที่ 1** เมื่อจำแนกงานวิจัยที่เกี่ยวกับประเด็นปัญหาการคลังในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทย ตามปี พ.ศ. ที่ทำการวิจัย พบว่ามีงานวิจัยดำเนินการในช่วงปี ช่วงปี 2552-2562 โดยพบว่า มีการทำวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาการคลังในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยมากที่สุดในปี 2557 จำนวน 4 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 40 รองลงมาได้แก่ ปี 2562 จำนวน 3 เรื่อง ปี 2558 จำนวน 2 เรื่อง และ ปี 2560 จำนวน 1 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 30 ร้อยละ 20 และร้อยละ 10 ตามลำดับ

**ตารางที่ 2** จำนวน ร้อยละ กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถาบันที่ทำการวิจัย

สถาบัน	จำนวน	ร้อยละ
สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ กระทรวงการคลัง	1	10.00
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ฯ	3	30.00
มหาวิทยาลัยมหิดล	1	10.00
วิทยาลัยเฉลิมกาญจนา ระยอง	1	10.00
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม	1	10.00
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	1	10.00
มหาวิทยาลัยพายัพ	1	10.00
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา	1	10.00
รวม	10	100.00

**จากตารางที่ 2** เมื่อจำแนกงานวิจัยที่เกี่ยวกับประเด็นปัญหาการคลังในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยตามสถาบันที่ทำการวิจัย พบว่ามีงานวิจัยที่ได้ดำเนินการในช่วงปี ช่วงปี 2552-2562 โดยพบว่างานวิจัยเป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ฯ เป็นสถาบันที่มีการดำเนินการมากที่สุด จำนวน 3 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 30 รองลงมาสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ กระทรวงการคลัง มหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาลัยเฉลิมกาญจนา ระยอง มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยพายัพ และ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา มหาวิทยาลัยละ 1 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 10.00

**ตอนที่ 2 ผลการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาการคลังในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**

## 2.1 ผลการสังเคราะห์งานวิจัยด้านทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย

การสังเคราะห์งานวิจัยด้านทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัยสามารถจำแนกข้อค้นพบเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี ที่ผู้ศึกษานำมาเป็นกรอบการศึกษา ผลการสังเคราะห์งานวิจัยด้านทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย พบว่าผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องที่หลากหลายและแตกต่างกันไปตามวัตถุประสงค์ของการทำวิจัยในแต่ละเรื่อง สำหรับแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องที่ผู้วิจัยนำมาใช้ได้แก่

1) แนวคิดความไม่สมมาตรของข้อมูล (Asymmetric Information) - ฐิติเทพ สิทธิยศ และคณะ (2557)

2) แนวคิดภาระผูกพันแฝงทางการคลัง (Contingent Implicit Fiscal Liabilities) - ฐิติเทพ สิทธิยศ และคณะ (2557)

3) กรอบความยั่งยืนทางการคลัง (Fiscal Sustainability Framework) - ฐิติเทพ สิทธิยศ และคณะ (2557)

4) แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับงบประมาณและการคลังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น - พิมพ์ชนก ธรรมโยคีษฐ์ (2557) ณิชชา ซอยสกุล (2557) สงกาส บุตน์ (2557) วิชชุกร นาคธน (2562)

5) แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับระเบียบด้านงบประมาณและการคลังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น - พิมพ์ชนก ธรรมโยคีษฐ์ (2557) ณิชชา ซอยสกุล (2557) สงกาส บุตน์ (2557)

6) แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ - พิมพ์ชนก ธรรมโยคีษฐ์ (2557) ณิชชา ซอยสกุล (2557) สงกาส บุตน์ (2557)

7) การวิเคราะห์ข้อมูลตามแนวทางของ ไดเคิลแมน และอัลเลน (Diekelman & Allen, 1989) - นิภาพรรณ เจนสันติกุล (2560)

8) แนวคิดการกระจายอำนาจทางการคลัง - นิภาพรรณ เจนสันติกุล (2560)

9) หลักการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระ - สัญลักษณ์ ปัญวัฒน์ลิขิต และ ปาริณช บิริสุทธิ์ศรี (2562)

10) หลักที่ว่าด้วยการอยู่ภายใต้การกำกับดูแล - สัญลักษณ์ ปัญวัฒน์ลิขิต และ ปาริณช บิริสุทธิ์ศรี (2562)

11) หลักการและแนวปฏิบัติในการตรวจเงินแผ่นดิน - สัญลักษณ์ ปัญวัฒน์ลิขิต และ ปาริณช บิริสุทธิ์ศรี (2562)



12) ลักษณะของการตรวจเงินแผ่นดิน - สัญลักษณ์ ปัญวัฒนลิขิต และ ปาริณูช บริสุทธิ์ศรี (2562)

13) บริบทที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น - พิมพ์ชนก ธรรมโยโกศิษฐ์ (2557) ฌึกษา ซอยสกุล (2557) สงกาล บุตฺนุ (2557)

## 2.2 ด้านการสังเคราะห์งานวิจัยด้านวิธีวิทยาการวิจัย

ในการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาด้านการคลังในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านวิธีวิทยาการวิจัย ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอผลการสังเคราะห์งานวิจัยออกเป็นประเด็นต่างๆ ได้แก่ การออกแบบการวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

### 1) การออกแบบการวิจัย

ตารางที่ 3 จำนวน ร้อยละ การออกแบบการวิจัย

ประเภทการออกแบบการวิจัย	จำนวน	ร้อยละ
การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)	4	40.00
การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)	6	60.00
การวิจัยผสมผสาน (Mix Methodology)	-	-
รวม	10	100.00

จากตารางที่ 3 พบว่ารูปการวิจัยที่ผู้วิจัยดำเนินการประกอบด้วย 2 รูปแบบ ได้แก่ การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และ การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยพบว่ามีการใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มากที่สุด จำนวน 6 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 60 รองลงมา ได้แก่ รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) จำนวน 4 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 40

2) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรและกลุ่มตัวอย่างพบว่ามี 3 กรณี คือ กรณีเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจะประกอบด้วย การเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบเฉพาะเจาะจง ส่วนการสัมภาษณ์จะใช้วิธีการเลือกแบบเฉพาะเจาะจงสำหรับผู้ให้ข้อมูล ในขณะที่รูปแบบการวิจัยเอกสารนั้นจะมีการเลือกงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากฐานข้อมูลต่างๆ และการวิจัยปริมาณผู้วิจัยจะใช้การสุ่มตัวอย่างทั้งแบบเฉพาะเจาะจง แบบหลายขั้นตอน แล้วแต่บริบทของงานวิจัยนั้นๆ

**3) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย** พบว่ากรณีเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพจะใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างและไม่มีโครงสร้าง แบบบันทึก และการทบทวนเอกสาร และหากเป็นการวิจัยเชิงปริมาณจะใช้แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม สำหรับการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมืองานวิจัยทุกเรื่องจะใช้วิธีการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ สำหรับการวิจัยเชิงปริมาณแบบสอบถามจะมีการตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาร์ค

**4) การวิเคราะห์ข้อมูล** พบว่า กรณีเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพจะใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และใช้วิธีการสังเคราะห์เชิงอภิมาน จากนั้นจะสรุปความตามประเด็นที่ทำการวิเคราะห์ กรณีเป็นการวิจัยเชิงปริมาณใช้สถิติเชิงพรรณนาในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย การวิเคราะห์ ร้อยละ การหาค่าเฉลี่ย การหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยค่า t-test แบบสองกลุ่มอิสระต่อกัน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว F-test วิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson’s Product - Moment Coefficient)

### 2.3 ด้านผลการสังเคราะห์งานวิจัยด้านผลการศึกษา

ในการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาการคลังในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยด้านผลการสังเคราะห์งานวิจัยด้านผลการศึกษาได้ดังตารางที่ 4 ดังนี้

**ตารางที่ 4** ประมวลสรุปผลการสังเคราะห์งานวิจัยด้านผลการศึกษา

ประเด็นปัญหา	ผู้วิจัย	รัฐเทพ สิทธิยศ และคณะ	พิมพ์ชนก ธรรมโยโกศิษฐ์	ณิกษา ชอยสกุล	สงกาล บุตน์	กุลธิดา สิงห์สี	นรธพงษ์ค์ ไตร่เครือ ๆ	นิภาพรรณ เจนสันติกุล	กานต์วี วิชัยปะ	สถิตย์ลักษณ์ วัฒนลิขิตา	วิษุกร นาคธน
<b>1 ปัญหาด้านการกู้เงิน (2)</b>											
1.1 การจัดเก็บรวบรวมและรายงานข้อมูลการก่อหนี้และสถานะหนี้ของ อปท. ให้เป็นระบบและมีความต่อเนื่อง (1)		√									
1.2 บทบาทของหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง (1)		√									
1.3 การให้ความรู้แก่ อปท. เกี่ยวกับการกู้เงิน (1)		√									
1.4 ระบบติดตามการใช้จ่ายเงินกู้ (1)						√					



ประเด็นปัญหา	ผู้วิจัย									
	รัฐเทพ สิทธิยศ และคณะ	พิมพ์ชนก ธรรมโยโกศิษฐ์	ณิภาฯ ซอยสกุล	สงกาล บุตณู	กุลธิดา สิงห์สี	นรรธพงศ์ ไคร้เครือ ๆ	นิภาพรรณ เจนสันติกุล	กานต์รวี วิชัยปะ	สัณฐักษ์ ปัญวัฒน์ลิขิตา	วิชชุกร นาคธน
2 ปัญหาด้านรายได้ (8)										
2.1 ประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (6)		✓	✓	✓	✓			✓		✓
2.2 การพึ่งพารายได้จากรัฐบาล (1)							✓			
2.3 ความเหลื่อมล้ำของรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละระดับ (1)								✓		
2.4 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับประเภทภาษี (1)										✓
3 ปัญหาด้านการกำหนดนโยบายทางการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (1)								✓		
4 ปัญหาศักยภาพของบุคลากรด้านการคลัง (6)		✓	✓	✓	✓	✓	✓			
5 ปัญหาด้านกฎหมาย (4)							✓	✓	✓	✓
6 ปัญหาด้านกลไกการตรวจสอบ (1)							✓			
7 ปัญหาด้านโครงสร้าง (1)								✓		

จากตารางที่ 4 การสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาการคลังในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยด้านผลการสังเคราะห์งานวิจัยด้านผลการศึกษาศาสนาสามารถประมวลสรุปประเด็นปัญหาได้ออกเป็น 7 ด้านที่สำคัญ โดยมีรายละเอียดตามลำดับดังนี้

ปัญหาด้านรายได้ เป็นปัญหาที่ผู้วิจัยมีการค้นพบมากที่สุด โดยมีผู้วิจัยจำนวน 8 คน กล่าวถึงปัญหาดังกล่าว ได้แก่ พิมพ์ชนก ธรรมโยโกศิษฐ์ (2557) ณิภาฯ ซอยสกุล (2557) สงกาล บุตณู (2557) กุลธิดา สิงห์สี (2558) นิภาพรรณ เจนสันติกุล (2560) กานต์รวี วิชัยปะ (2562) สัณฐักษ์ ปัญวัฒน์ลิขิต และ ปาริณช บิริสุทธิศรี (2562) และวิชชุกร นาคธน (2562)

นอกจากนี้ยังมีการจำแนกถึงประเด็นปัญหาที่ย่อยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาด้านรายได้ อีก 4 ประเด็น ได้แก่ ปัญหาประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นปัญหาที่ผู้วิจัยมีการค้นพบมากที่สุด โดยมีผู้วิจัยจำนวน 6 คน กล่าวถึงปัญหาดังกล่าว



ได้แก่ พิมพ์ชนก ธรรมโยโกศิษฐ์ (2557) นิภาฯ ซอยสกุล (2557) สงกาน บุดนุ (2557) กุลธิดา สิงห์สี (2558) กานต์รวี วิชัยปะ (2562) และวิชชุกร นาคธน (2562) รองลงมา มีอีก 3 ปัญหา โดยมีผู้วิจัยจำนวน 1 คน กล่าวถึงปัญหาดังกล่าว ได้แก่ ปัญหาการพึ่งพารายได้จากรัฐบาล คือนิภาพรรณ เจนสันติกุล (2560) ปัญหาความเหลื่อมล้ำของรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละระดับ คือ กานต์รวี วิชัยปะ (2562) และปัญหากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับประเภทภาษี คือ วิชชุกร นาคธน (2562)

ปัญหาศักยภาพของบุคลากรด้านการคลัง เป็นปัญหาผู้วิจัยมีการค้นพบรองลงมา โดยมีผู้วิจัยจำนวน 6 คน กล่าวถึงปัญหาดังกล่าว ได้แก่ พิมพ์ชนก ธรรมโยโกศิษฐ์ (2557) นิภาฯ ซอยสกุล (2557) สงกาน บุดนุ (2557) กุลธิดา สิงห์สี (2558) นรธพงศ์ ไคร์เครือ และ นันทยา บุตรสิน (2558) นิภาพรรณ เจนสันติกุล (2560)

ลำดับถัดมา คือ ปัญหาด้านกฎหมาย โดยมีผู้วิจัยจำนวน 4 คน กล่าวถึงปัญหาดังกล่าว ได้แก่ นิภาพรรณ เจนสันติกุล (2560) กานต์รวี วิชัยปะ (2562) สัญลักษณ์ ปัญวัฒน์ลิขิต และ ปารินุช บริสุทธิ์ศรี (2562) และวิชชุกร นาคธน (2562)

ในขณะที่ ปัญหาด้านการกู้เงิน เป็นปัญหาผู้วิจัยมีการค้นพบเป็นลำดับที่สี่ โดยมีผู้วิจัยจำนวน 2 คน กล่าวถึงปัญหาดังกล่าว ได้แก่ ฐิติเทพ สิทธิยศ และคณะ (2557) และ กุลธิดา สิงห์สี (2558) นอกจากนี้ยังมีการจำแนกถึงประเด็นปัญหาที่ย่อยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาด้านกู้เงินอีก 4 ประเด็น ได้แก่ ปัญหาการจัดเก็บรวบรวมและรายงานข้อมูลการก่อหนี้และสถานะหนี้ของ อปท. ให้เป็นระบบและมีความต่อเนื่อง ปัญหาบทบาทของหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง ปัญหาการให้ความรู้แก่ อปท. เกี่ยวกับการกู้เงิน ซึ่งทั้งสามประเด็นนี้พบได้ในผลการศึกษาของ ฐิติเทพ สิทธิยศ และคณะ (2557) และประเด็นสุดท้าย ปัญหาระบบติดตามการใช้จ่ายเงินกู้พบได้ในงานของ กุลธิดา สิงห์สี (2558)

ลำดับสุดท้าย ประกอบไปด้วย 3 ปัญหา ซึ่งมีผู้วิจัยกล่าวถึงปัญหาละ 1 คน ได้แก่ ปัญหาด้านการกำหนดนโยบายทางการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในงานของ กานต์รวี วิชัยปะ (2562) ปัญหาด้านกลไกการตรวจสอบ ในงานของ นิภาพรรณ เจนสันติกุล (2560) และ ปัญหาด้านโครงสร้าง ในงานของ กานต์รวี วิชัยปะ (2562)

## อภิปรายผล



จากผลการศึกษาที่ได้กล่าวไปในข้างต้นพบว่างานวิจัยเกี่ยวกับประเด็นปัญหาการคลังในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยส่วนใหญ่มักทำในรูปแบบของการวิจัยเชิงคุณภาพ ทำให้ผลการศึกษาที่ได้จะสะท้อนประเด็นปัญหาการคลังในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยผ่านมุมมองของผู้บริหาร ทำให้ปัญหามักปรากฏออกมาในรูปแบบของปัญหาเชิงกระบวนการในการดำเนินงาน ปัญหาเชิงโครงสร้าง หรือ ปัญหาทางด้านกฎหมาย ซึ่งปัญหาเหล่านี้เป็นปัญหาที่ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือผู้ปฏิบัติงานต้องประสบพบเจอ ในขณะที่เมื่อใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณในการศึกษา จะพบว่าประเด็นปัญหาการคลังในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยมักออกมาในรูปแบบของประเด็นปัญหาต่างๆซึ่งพบได้ทั่วไป ทั้งนี้เนื่องจากการใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณเป็นการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนทั่วไป จึงทำให้ผลการศึกษาที่ได้เป็นเพียงแค่ผลที่ได้จากการสำรวจความคิดเห็น มิได้ลงลึกในแง่ของรายละเอียดมากนัก

เมื่อพิจารณาในแง่ของจำนวนปริมาณงานที่มีการดำเนินการในประเด็นประเด็นปัญหาการคลังในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทย พบว่า มีจำนวนเพียง 10 ชิ้น ตลอดระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมา ซึ่งถือว่าเป็นสัดส่วนที่ค่อนข้างน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับประเด็นด้านอื่นๆ ที่มีการทำในขอบข่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเกิดจากข้อจำกัดด้านขอบเขตการวิจัยที่ระบุให้ค้นข้อมูลจากระบบฐานข้อมูล Thai Journals Online (ThaiJO) ซึ่งเป็นระบบฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์กลางของประเทศไทยเพียงแหล่งเดียวก็เป็นได้ และเมื่อพิจารณาในแง่เนื้อหาทางด้านวิชาการพบว่า มีงานวิจัยถึง 3 เรื่อง ที่ได้มีการศึกษาในประเด็นเดียวกัน ตลอดจนรวมไปถึงวัตถุประสงค์การวิจัย ขอบเขตการวิจัย แนวคิด ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย ระเบียบวิธีการวิจัย เครื่องมือการวิจัยที่เหมือนกัน เพียงแค่เปลี่ยนกรณีศึกษาเท่านั้น นอกจากนี้เมื่อพิจารณาไปที่ผลการศึกษา การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะการวิจัย กลับพบว่ามีงานนำเสนอออกมาในทำนองเดียวกันอีกด้วย จึงอาจกล่าวได้ว่าองค์ความรู้ด้านประเด็นปัญหาการคลังในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยยังคงเป็นประเด็นที่ยังคงมีความต้องการศึกษาเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ในด้านดังกล่าวนี้เป็นอย่างมาก

สำหรับผลการศึกษาที่ได้จากการสังเคราะห์งานวิจัยนั้น ค้นพบประเด็นปัญหาการคลังในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยถึง 7 ประการ ทั้งนี้เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับประเด็นปัญหาการคลังในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยที่เป็นการสำรวจในช่วงระยะเวลาก่อนหน้า อาทิ วุฒิสสาร ตันไชย (2557 : 58) วีระศักดิ์ เครือเทพ และคณะ (2557) และแม้ว่าจะมีการ

เปลี่ยนแปลงบทบาทผู้รัฐธรรมนุญแห่งราชอาณาจักรไทย หรือกฎหมายต่างๆที่เกี่ยวข้องแล้วก็ตาม กลับพบว่าประเด็นปัญหาได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมากนัก หรืออาจกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่ารัฐไทยมิได้มีการเปลี่ยนแปลง ปรับปรุงแก้ไขประเด็นปัญหาการคลังในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเลย จึงสามารถทำให้อนุমানได้ว่างงานวิจัยในช่วงที่ผ่านมาถูกทำให้กลายเป็นสิ่งของขึ้นหิ้ง หรือมีเช่นนั้นก็เป็นเพราะตัวประเด็นปัญหาการคลังในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยนั้นเป็นปัญหาที่มีความสลับซับซ้อนยากต่อการแก้ไข จึงจำเป็นต้องมีงานวิจัยในประเด็นดังกล่าวเพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขต่อไปในอนาคต

### สรุป/ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องนี้สามารถสรุปผลการศึกษาได้เป็น 7 ด้าน ประกอบด้วย 1) ปัญหาด้านรายได้ เป็นปัญหาที่พบมากที่สุด ซึ่งสามารถจำแนกประเด็นปัญหาย่อยๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับปัญหาด้านรายได้ ได้แก่ ปัญหาประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีของ อปท. ปัญหาการพึ่งพารายได้จากรัฐบาล ปัญหาความเหลื่อมล้ำของรายได้ของ อปท. ในแต่ละระดับ และปัญหากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับประเภทภาษี 2) ปัญหาศักยภาพของบุคลากรด้านการคลัง 3) ปัญหาด้านกฎหมาย 4) ปัญหาด้านการกู้เงิน และยังสามารถจำแนกประเด็นปัญหาย่อยๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับปัญหาด้านกู้เงิน ได้แก่ ปัญหาการจัดเก็บรวบรวมและรายงานข้อมูลการก่อหนี้และสถานะหนี้ของ อปท. ให้เป็นระบบและมีความต่อเนื่อง ปัญหาบทบาทของหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง ปัญหาการให้ความรู้แก่ อปท. เกี่ยวกับการกู้เงิน และ ปัญหาระบบติดตามการใช้จ่ายเงินกู้ (5) ปัญหาด้านการกำหนดนโยบายทางการคลังของ อปท. (6) ปัญหาด้านกลไกการตรวจสอบ และ (7) ปัญหาด้านโครงสร้าง ส่วนข้อเสนอแนะในการการวิจัยครั้งต่อไป ประกอบด้วย 1) สำหรับการศึกษารายครั้งถัดไป ควรมีการศึกษาในแหล่งข้อมูลอื่นๆ นอกเหนือไปจากระบบฐานข้อมูล Thai Journals Online (ThaiJO) ซึ่งเป็นระบบฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์กลางของประเทศไทย อาทิ ระบบฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ออนไลน์ การศึกษาปัญหาการคลังในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีการใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน เพื่อให้ได้ผลการศึกษาที่ครอบคลุมและมีความรอบด้านมากยิ่งขึ้น โดยเริ่มต้นจากการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อให้ทราบถึงประเด็นปัญหาปัจจัย และข้อจำกัดในแต่ละพื้นที่ นอกจากนี้ยังควรศึกษาโดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณอีกครั้ง เพื่อให้ได้ข้อสรุปเชิงประจักษ์ที่จะทำให้เข้าใจและแก้ไขปัญหาการคลังท้องถิ่นไทยได้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น 3) สำหรับการศึกษารายครั้งถัดไปในอนาคต ควรมีการใช้ระเบียบวิธีแนวอื่นๆ ในการ



สำรวจงานวิจัย เพื่อเป็นประโยชน์ต่อประเด็นปัญหาการคลังในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทย  
ต่อไปในอนาคต

## เอกสารอ้างอิง

- กานต์รวี วิชัยปะ. (2562). การศึกษาปัญหาการคลังท้องถิ่นด้านรายได้ กรณีศึกษา  
เปรียบเทียบเทศบาลนครปากเกร็ด และเทศบาลตำบลเสาชิงหิน. วารสารการบริหาร  
ปกครอง, 8(2), 501-525.
- กุลธิดา สิงห์สี. (2558). การก่อหนี้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย. วารสารวิจัย  
และพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, 7(1), 176-186.
- ฐิติเทพ สิทธิยศ และคณะ. (2557). การก่อหนี้และสถานะหนี้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.  
นัยต่อความยั่งยืนทางการคลัง. วารสารเศรษฐศาสตร์ธรรมศาสตร์, 32(3), 1-5.
- ณิกษา ซอยสกุล. (2557). ศึกษาปัญหาอุปสรรคและแนวทางการพัฒนาศักยภาพทางด้าน  
งบประมาณและ การคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองสระแก้ว  
จังหวัดสระแก้ว. วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์, 3(1), 132-140.
- ไททัศน์ มาลา. (2553). บทบาทในการทำงานร่วมกันระหว่างสภาองค์กรชุมชนกับองค์กร  
ปกครองส่วนท้องถิ่น. ใน วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต.  
กรุงเทพมหานคร: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- นรรธพงศ์ ไคร์เครือ และ นันทยา บุตรสิน. (2558). ปัญหาการบริหารงานคลังขององค์กร  
ปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดระยอง. วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม, 5(3), 113-121.
- นิภาพรรณ เจนสันติกุล. (2560). การกระจายอำนาจทางการคลัง: ปัญหาและแนวทางแก้ไข.  
วารสารสถาบันพระปกเกล้า, 15(1), 104-117.
- ปธาน สุวรรณมงคล. (2554). การกระจายอำนาจ แนวคิดและประสบการณ์จากเอเชีย.  
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปิยธิดา โคกโพธิ์. (2555). ปัญหาการคลังท้องถิ่น ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลตำบลนิคมคำ  
สร้อย. ใน วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพมหานคร: สถาบัน  
บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

- พิมพ์ชนก ธรรมโยโกศิษฐ์. (2557). ศึกษาปัญหาอุปสรรคและแนวทางการพัฒนาศักยภาพทางด้านงบประมาณและการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว. วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์, 3(2), 124-133.
- วิษุกร นาครน. (2562). ปัญหาและแนวทางการปรับปรุงรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์, 8(2), 167-179.
- วีระศักดิ์ เครือเทพ และคณะ. (2557). รายงานการศึกษาฉบับสมบูรณ์ โครงการประเมินนโยบายการกระจายอำนาจของไทยระยะ 15 ปี. กรุงเทพมหานคร: คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วุฒิสาร ตันไชย. (2557). การกระจายอำนาจและประชาธิปไตยในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: สถาบันพระปกเกล้า.
- สงกาล บุตณู. (2557). ศึกษาปัญหาอุปสรรคและแนวทางการพัฒนาศักยภาพทางด้านงบประมาณและการคลัง ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอคลองหาด จังหวัดสระแก้ว. วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์, 3(2), 167-175.
- สัญญาลักษณ์ ปัญวัฒนลิขิต และ ปาริณช บริสุทธิ์ศรี. (2562). ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินของเทศบาลโดยสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน. วารสารรามคำแหง ฉบับนิติศาสตร์, 8(1), 63-80.
- สุรศักดิ์ ชะมารมย์. (ม.ป.ป.). ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการบริหารราชการไทย. เข้าถึงได้จาก [https://reru.ac.th/articles/images/vijai\\_20\\_04\\_59\\_2.pdf](https://reru.ac.th/articles/images/vijai_20_04_59_2.pdf).
- Paterson, B. L., Thorne, S. E., Canam, C., & Jillings, C. (2001). Meta-study of qualitative health research: A practical guide to meta-analysis and meta-synthesis (Vol. 3) Sage.